

Sygn. akt II Ca 103/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Grzesik (spr.)
Sędziowie:	SO Iwona Siuta SO Mariola Wojtkiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Grądzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 czerwca 2017 roku w S.

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko S-C. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 19 września 2016 roku, sygn. akt IX C 158/15

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że pozbawia tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 12 stycznia 2010 r., wydany w sprawie o sygnaturze akt I Nc 3697/09, wykonalności w zakresie odsetek od kwoty 51 289 zł 88 gr (pięćdziesiąt jeden tysięcy dwieście osiemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) od dnia 12 marca 2010 r. do dnia 8 marca 2012 r. i oddala powództwo w pozostałym zakresie;**
2. **oddala apelację w pozostałym zakresie;**
3. **zasądza od powoda K. B. na rzecz pozwanego S-C. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 2700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSO Iwona Siuta SSO Małgorzata Grzesik SSO Mariola Wojtkiewicz

II Ca 103/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 września 2016 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w pkt I uchylił w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie IX Wydział Egzekucyjny z dnia 7 marca 2016 r. wydany w sprawie o sygn. akt IX C 158/15; w pkt II oddalił powództwo; w pkt III zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W dniu 2 października 2009 roku S - C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. wniósł do Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej I Wydział Cywilny pozew z dnia 8 kwietnia 2009 roku o zapłatę w postępowaniu nakazowym przeciwko K. B.. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 7 października 2005r. zawartej pomiędzy S - C. Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w W. a (...) Bank (...) Spółką Akcyjną w W., powód nabył wierzytelność w stosunku do dłużnika K. B. wynikającą z umowy Nr (...) na łączną kwotę 51.289,88 zł na dzień 6 kwietnia 2009 roku.

W dniu 12 stycznia 2010 roku Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny w sprawie o sygn. akt I Nc 3697/09 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, nakazując pozwanemu K. B. aby zapłacił stronie powodowej S - C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. kwotę 51.289 zł 88 gr wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 października 2009 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.259 zł 00 gr tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniósł w tymże terminie zarzuty.

Odpis nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny z dnia 12 stycznia 2010r., sygn. akt I Nc 3697/09 wraz z odpisem pozwu został odebrany przez matkę K. B. w dniu 25 lutego 2010 roku.

W dniu 19 maja 2010 roku Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny z dnia 12 stycznia 2010r., sygn. akt I Nc 3697/09.

Na wniosek wierzyciela S-C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie S. S. prowadził w oparciu o tytuł wykonawczy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny z dnia 12 stycznia 2010r., sygn. akt I Nc 3697/09 postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt Km 4196/10. O fakcie wszczęcia i toczenia się wskazanego postępowania egzekucyjnego miał świadomość powód. Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 4196/10 okazało się bezskuteczne.

Postanowieniem z dnia 27 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny w sprawie o sygn. akt I Nc 3697/09 oddalił wniosek pozwanego K. B. o przywrócenie terminu do złożenia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej z dnia 12 stycznia 2010r., oraz odrzucił zarzuty pozwanego z dnia 29 kwietnia 2015r.

W piśmie z dnia 24 lutego 2015 roku (...) sp. z o.o. we W. działając w imieniu pozwany S- C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. skierował do powoda K. B. pismo zatytułowane „Umowa ugody”. W treści pisma wskazano, iż S- C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W., będący na mocy umowy cesji z dnia 7 października 2005 roku następcą prawnym Banku (...) S.A., z którą zawarł powód umowę nr (...), proponuje K. B. zawarcie umowy ugody regulującej spłatę zadłużenia w miesięcznych ratach, dostosowanych do jego sytuacji finansowej. Wskazano, iż według stanu na dzień 24 lutego 2015 roku saldo zobowiązania wobec S- (...) wynosi 12168,83 zł.

Wyżej wymienione pismo z dnia 24 lutego 2015r. zostało doręczone pozwanemu.

Pismo z dnia 24 lutego 2015 roku, skierowane przez (...) sp. z o.o. we W. w imieniu pozwanego S - C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. do powoda K. B. zatytułowane „Umowa ugody”, zostało wysłane do powoda K. B. omyłkowo. Wskazana w treści pisma umowa będąca przedmiotem cesji pomiędzy S - C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. a Bank (...) S.A. o numerze 206-114/14- (...) -99/17/SZ1, nie dotyczy należności objętej tytułem wykonawczym w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny z dnia 12 stycznia 2010r., sygn. akt I Nc 3697/09.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie A. K. w dniu 9 marca 2015 roku wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko K. B. z wniosku wierzyciela S- C. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny z dnia 12 stycznia 2010r., sygn. akt I Nc 3697/09 zaopatrzonego przez ten Sąd w klauzulę wykonalności w dniu 19 maja 2010 roku, celem egzekucji należności głównej w kwocie 51.289,88 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 2 października 2009 roku do dnia zapłaty, kosztów postępowania sądowego w wysokości 4.459 zł, kosztów bezskutecznej egzekucji poniesionych zgodnie z treścią pieczęci komornika prowadzącego poprzednio postępowanie egzekucyjne w sprawie, kosztów egzekucyjnych według norm przepisanych i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym wg norm przepisanych. W dniu 9 kwietnia 2015r. Komornik Sądowy A. K. skierował egzekucję w sprawie Km 33727/15 do wynagrodzenia powoda za pracę.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za bezzasadne.

Sąd I instancji wskazał, iż powód, reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wskazał, iż powództwo wytoczył w oparciu o przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Przy czym Sąd ten wskazał, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej ustawą z dnia 10 lipca 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016r., poz. 1311 ze zm.). W ocenie Sądu Rejonowego powód w niniejszej sprawie w istocie przeczy istnieniu wierzytelności objętej tytułem wykonawczym w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej dnia 12 stycznia 2010 roku i z tej przyczyny żąda pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości. Jedynie jako żądanie ewentualne zgłosił żądanie pozbawienia wskazanego tytułu wykonawczego wykonalności ponad kwotę 12.168,83 zł wskazując, iż zgodnie z pismem pozwanego, otrzymanym w lutym 2015r., zadłużenie powoda wynosi z tego tytułu 12.168,83 zł. W ocenie Sądu, powód nie wykazał zasadności roszczenia głównego i ewentualnego.

W odniesieniu do żądania głównego w postaci pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości, zarówno z treści pozwu, jak i dołączonych do niego dokumentów, zdaniem Sądu Rejonowego, nie wynika, aby po powstaniu tytułu egzekucyjnego, co nastąpiło po dniu wydania przedmiotowego nakazu zapłaty, tj. po dniu 12 stycznia 2010r., nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Powód nie twierdzi także, aby spełnił świadczenie po tym dniu. Podniósł bowiem zarzut nieistnienia wierzytelności objętej tytułem wykonawczym. Podkreślił, że skoro w niniejszej sprawie tytułem egzekucyjnym jest prawomocny nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, który uprawomocnił się w dniu 12 marca 2010r. (w aktach I Nc 3697/09 - dowód doręczenia nakazu pozwanemu w dniu 25 lutego 2010r.), i Sąd zaopatrzył go w klauzulę wykonalności - co jest bezsporne, to powództwo opozycyjne oparte na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. nie jest dopuszczalne. Zgodnie bowiem z art. 366 k.p.c. w zw. z art. 353 (2) k.p.c., nakazy zapłaty korzystają z powagi rzeczy osądzonej. W odniesieniu również do prawomocnego nakazu zapłaty będącego tytułem egzekucyjnym, nie jest dopuszczalne powoływanie się na zdarzenia, mające miejsce przed jego powstaniem (tak też Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 12 września 2014r., sygn. akt I ACa 403/14). Oparcie powództwa o twierdzenie, iż wierzytelność, na którą opiewa tytuł wykonawczy, nie istnieje (z uwagi na fakt nie zawarcia z pozwanym żadnej umowy oraz niezaciągnięcia przez powoda zobowiązania w wysokości kwoty 51.289,88 zł z jakimkolwiek innym podmiotem), nie może spowodować uwzględnienia żądania. Fakty te powinny być podstawą do zaskarżenia nakazu zapłaty. Zgłoszony przez pełnomocnika na ostatniej rozprawie w dniu 19 września 2016r. zarzut przedawnienia roszczenia w ocenie Sądu I instancji został zgłoszony z

opóźnieniem. W niniejszej sprawie pełnomocnik powoda nie wykazała, aby z powód z przyczyn od siebie niezależnych nie mógł zgłosić, w pozwie zarzutu przedawnienia. Żądanie ewentualne w postaci pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności ponad kwotę 12.168.83zł oceniono także za niezasadne. Zdaniem Sądu Rejonowego powód nie wykazał, aby kwota wskazana w treści pisma pozwanego z dnia 24 lutego 2015r. dotyczyła wierzytelności pozwanego wynikającej z przedmiotowego tytułu wykonawczego. Nie wykazał, aby po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło,

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód, zaskarżając powyższy wyrok w całości, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to:

a. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne - tj., iż po dniu wydania nakazu zapłaty tj. po dniu 12.01.2010 r. nie nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło, albo nie może być egzekwowane, podczas gdy: z wyciągu z ksiąg rachunkowych i ewidencji analitycznej pozwanego z dnia 06.04.2009 r. w żaden sposób nie da się wywieść faktu nabycia wierzytelności ani tym bardziej umowy, stanowiącej podstawę przedmiotu cesji; wydruk ten, niepodpisany przez strony umowy cesji, z całą pewnością nie jest też załącznikiem do tej umowy i w żaden sposób nie potwierdza, że przedmiotem przelewu wierzytelności była także wierzytelność banku przysługująca względem powoda, - nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 12.01.2010 r., sygn. akt I Nc 3697/09, wydany został na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, a od nakazu zapłaty nie zostały wniesione zarzuty, zatem Sąd ten nie miał okazji, aby merytorycznie badać stosunek prawny wynikający z zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a pozwanym w niniejszym postępowaniu cesji, ani tym bardziej podstawy prawnej, zasadności i wysokości roszczenia, natomiast przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych - w brzmieniu wprowadzonym od dnia 25.07.2011 r. (a zatem już po uprawomocnieniu się ww., nakazu zapłaty z dnia 12.01.2010 r.), wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Z postanowienia Sądu Rejonowego w Szczecinie XV Wydział Egzekucyjny z dnia 8 lutego 2001 r. wynika, iż bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności z ograniczeniem do kwoty 40 000 zł, a zatem pozwany nie mógł nabyć i dochodzić wierzytelności przekraczającej tę kwotę, a bank w ciągu kolejnych trzech lat od dnia nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) klauzuli wykonalności, nie wystąpił z wnioskiem do komornika o wszczęcie egzekucji, wobec czego w dniu dokonywania cesji pomiędzy Bankiem (...) S.A., a pozwanym, a tym bardziej w dniu wydania nakazu zapłaty z dnia 12.01.2010 r., roszczenie wynikające z ww. tytułu było przedawnione, zatem bezspornie istnieje w niniejszej sprawie podstawa prawna żądania, wynikająca z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło, albo nie może być egzekwowane; takim zdarzeniem jest przedawnienie roszczenia;- pismem z dnia 24 lutego 2015 r. pozwany wskazał, iż zadłużenie powoda wynosi 12.168,83 zł,

b. art. 233 § 1 i 2 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowód przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, tj.:

- odmowę wiarygodności i mocy dowodowej części zeznaniom powoda w zakresie, w jakim negował on otrzymanie pisma pozwanego z dnia 07.07.2015 r., przy czym pozwany nie przedstawił ani dowodu doręczenia ani nawet nadania przedmiotowego pisma, a fakt sporządzenia przedmiotowego pisma należy raczej wiązać z doręczeniem pozwanemu pozwu w sprawie niniejszej;

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez uznanie, iż pismo z dnia 24.02.2015 r. zawierające oświadczenie pozwanego co do wysokości zadłużenia powoda, zostało wysłane do powoda przez pomyłkę, gdy tymczasem z treści tego pisma wprost wynika kto jest adresatem pisma, przy czym nie zawiera ono danych, wskazujących na inną osobę,

- wskazanie w przedmiotowym piśmie nr umowy (206-114/14- (...) -99/17/SZ1) nie wyklucza w żaden sposób, iż jest to umowa dotycząca wierzytelności objętej tytułem wykonawczym - nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 12.01.2010 r., albowiem nr widniejący na umowie zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A., a powodem - tj. (...) - (...) -270-41, jest faktycznie numerem rachunku bankowego (konta osobistego) otwartego dla powoda na mocy przedmiotowej umowy;

c. art. 843 § 3 k.p.c., poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że w pozwie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu, bez względu na okoliczności, które istniały w chwili wytoczenia powództwa, podczas gdy z przepisu tego wynika prekluzja w odniesieniu jedynie w zakresie zarzutów możliwych do zgłoszenia w pozwie;

d. art. 217 § 1 k.p.c., poprzez nieuwzględnienie przez Sąd zarzutów i wniosków dowodowych, zgłoszonych przez powoda po dniu wniesienia powództwa, podczas gdy powód nie miał możliwości przytoczenia już w pozwie wszystkich zarzutów - tj. zarzutu przedawnienia, bowiem przed złożeniem przez pozwanego sprzeciwu od wyroku zaocznego nie miał w ogóle wiedzy co do źródła wierzytelności stwierdzonej nakazem zapłaty z dnia 12.01.2010 r. - co w konsekwencji spowodowało naruszenie zasady prawa powoda do bezstronnego sądu i zasady równego traktowania stron;

e. art. 348 k.p.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nieobciążenie pozwanego kosztami rozprawy zaocznej oraz sprzeciwu, w sytuacji gdy nie zachodził żaden ze wskazanych w tym przepisie wyjątków;

f. art. 102 k.p.c., poprzez obciążenie powoda kosztami postępowania, pomimo istnienia obiektywnych przesłanek w postaci sytuacji życiowej powoda oraz szczególnego charakteru przedmiotowego postępowania, które to okoliczności nakazywały przyjąć, że obciążenie go kosztami procesu w kwocie 4.900 zł jest sprzeczne z zasadą słuszności, wyrażoną przez ustawodawcę w powyższym przepisie,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że:

- pozwany nabył wierzytelność w stosunku do dłużnika K. B., wynikającą z umowy Nr (...), na łączną kwotę 51.289,88 zł na dzień 6 kwietnia 2009 r., podczas gdy:

i) z postanowienia Sądu Rejonowego w Szczecinie XV Wydział Egzekucyjny z dnia 8 lutego 2001 r. wynika, iż bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności z ograniczeniem do kwoty 40 000 zł,

j) numer widniejący na umowie, zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A., a powodem - tj.: (...) - (...) -270-41, jest faktycznie numerem rachunku bankowego (konta osobistego) otwartego dla powoda na mocy przedmiotowej umowy,

- w toku rozprawy w dniu 7 marca 2016 r. podstawą zarządzenia o zwrocie pisma pozwanego z dnia 1 marca 2016 r. był brak dowodu doręczenia pisma pełnomocnikowi powoda, gdy tymczasem, w toku przedmiotowej rozprawy pełnomocnik powoda przyznał, iż otrzymał przedmiotowe pismo, jednakże załączone do niego dokumenty są całkowicie nieczytelne (przedmiotowe załączniki okazano Przewodniczącemu), wobec czego - na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. wniósł o zwrócenie przedmiotowego pisma, co też Sąd uczynił.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez utrzymanie w mocy wyroku zaocznego w całości, ewentualnie - z ostrożności procesowej wniósł o zmianę pkt. III wyroku, poprzez odstąpienie od obciążenia powoda kosztami postępowania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

W uzasadnieniu apelacji powód rozwinął ww. zarzuty.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo uzasadniona.

Zgodnie z art. 840 kpc przyjęta przez dłużnika obrona może przybierać materialny lub formalny charakter, w zależności od złożonego zarzutu. Dłużnik może w drodze powództwa wnosić o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w całości lub w części, albo o jego ograniczenie, ale jedynie w przypadkach określonych w § 1 pkt 1-2 komentowanego artykułu, tzn.:

- 1) zaprzeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, kwestionując bądź istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu, albo przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście,
- 2) podniesie zarzut, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane,
- 3) podniesie zarzut wystąpienia zdarzeń, po zamknięciu rozprawy, wskutek których doszło do wygaśnięcia zobowiązania lub spełnienia świadczenia, jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądowe.

W uzasadnieniu uchwały z 21 lipca 2010 r. (III CZP 47/10, L.), Sąd Najwyższy podkreślił, że stan powagi rzeczy osądzonej pociąga za sobą m.in. skutek w postaci prekluzji materiału procesowego (faktycznego) sprawy, co oznacza, że z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia, merytoryczne zarzuty, których podstawą są okoliczności istniejące już w czasie postępowania (przed wydaniem wyroku), nie mogą być podstawą podważania skutków prawomocnego wyroku, jeżeli nie zostały zgłoszone w trakcie tego postępowania (art. 316 § 1 KPC).

W świetle powyższego w ramach powództwa jak przedmiotowe nie sposób uznać za skuteczny zarzut nie uwzględnienia przez Sąd I instancji wygaśnięcia zobowiązania albowiem w ocenie apelującego pozwany nie wykazał skutecznie faktu nabycia wierzytelności powoda. W ocenie autora apelacji faktu tego nie sposób wyprowadzić z umowy cesji, ksiąg rachunkowych czy ewidencji analitycznej. Ponadto powód kwestionował, iż nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej został wydany na podstawie wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego, zaś skoro od nakazu nie zostały wniesione zarzuty to Sąd nie miał możliwości merytorycznego badania sprawy. Zwalczając tytuł wykonawczy apelujący nadto wskazał na ograniczanie egzekucji wynikające z bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego na rzecz pierwotnego wierzyciela do kwoty 40 000 zł, co wyłącza możliwość nabycia przez pozwanego wierzytelności przekraczającej tę kwotę. Nadto wskazał, iż bank w ciągu trzech lat od wystawienia (...) nie wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Zauważyć jednak należy, iż wszystkie te okoliczności pozostają o tyle irrelevantne w niniejszym postępowaniu, że okoliczności te istniały już w dacie wydawania nakazu zapłaty, a to w styczniu 2010 r. i powód miał możliwość powoływania się na nie w sprawie I Nc 3697/09. Okoliczność, iż w terminie nie zaskarżył nakazu zapłaty, a więc skutecznie nie zgłosił zarzutów nie otwiera możliwości podnoszenia tych faktów obecnie. Wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego powinno być skoncentrowane wyłącznie wokół analizy jego przesłanek, a nie istoty sprawy zakończonej już prawomocnie orzeczeniem stanowiącym tytuł wykonawczy. (Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - I Wydział Cywilny z dnia 27 czerwca 2014 r. I ACa 1532/13). Postępowanie o zapłatę zostało prawomocnie zakończone, a zatem nastąpiła utrata możliwości kwestionowania zasadności wydanego w nim orzeczenia i kwestionowania dowodów, okoliczności, zdarzeń - stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. To wszystko powoduje, iż zarzuty apelującego jako skoncentrowane na zdarzenia istniejących w chwili wydawania tytułu egzekucyjnego tj. nakazu zapłaty z dnia 12.01.2010 r. uznać należy za chybione.

Sąd Okręgowy podzielił jedynie zgłoszony przez powodowa zarzut przedawnienia jakie nastąpiło już po wydaniu zwalczanego tytułu.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być wyegzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W świetle art. 117 kc - zasadą jest, że roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, a po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może się uchylić od jego spełnienia podnosząc zarzut przedawnienia.

Jak wynika z analizy sprawy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 3697/09 z dnia 12 stycznia 2010 r. został doręczony pozwanemu, a powodowi w niniejszym postępowaniu - w dniu 25 lutego 2010 r., co powoduje, iż nakaz stał się prawomocny z dniem 11 marca 2010 r. a zatem bieg terminu przedawnienia zarówno co do należności głównej jak i odsetek – rozpoczął się od dnia 12.03.2010 r.

Art. 123 § 1 kc stanowi, iż bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (pkt 1), przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (pkt 2) lub przez wszczęcie mediacji (pkt 3).

Jak wynika z analizy akt egzekucyjnych Km 33727/15 wnioszek egzekucyjny oparty o tytuł wykonawczy nakaz zapłaty z dnia 12.01.2010 r. wpłynął do Komornika w dniu 09.03.2015 r. a zatem z tą chwilą nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia.

Zgodnie z treścią art. 125 § 1 kc roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju, albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jednakże, jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

W tych okolicznościach oparcie powództwa przeciwegzekucyjnego na zarzucie przedawnienia, które nastąpiło co do świadczenia po wydaniu nakazu zapłaty okazało się uzasadnione tylko w zakresie odsetek - jako świadczeń okresowych. Termin ten wynosił 3 lata.

W ocenie tutejszego Sądu Okręgowego zarzut przedawnienia w okolicznościach przedmiotowej sprawy zgłoszony w sprawie nie okazał się sprekludowany po myśli art. 842 § 3 kpc. Zarzut przedawnienia podniesiony dopiero w późniejszej fazie postępowania nie mógł być zgłoszony już w pozwie, albowiem oświadczenie o przedawnieniu dotarło do wierzyciela dopiero w toku przedmiotowego postępowania.

Za nieuzasadnione Sąd Okręgowy uznał zarzuty kierowane do rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego. W ocenie Sądu Odwoławczego w niniejszej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 102 kpc.

Przepis art. 102 k.p.c. stanowiący wyjątek od przewidzianej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu, umożliwia Sądowi w wypadkach szczególnie uzasadnionych, zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów albo nie obciążenie jej kosztami w ogóle. O nie obciążeniu strony przegrywającej pełnymi kosztami procesu Sąd orzeka na podstawie okoliczności konkretnej sprawy zasługujących na miano „wyjątkowych”.

Powyższy przepis powinien być zastosowany zawsze wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej pełnymi kosztami procesu przeciwnika byłoby oczywiście niezgodne z zasadami słuszności (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2010 r. I CZ 120/10). Zastosowanie art. 102 k.p.c. i sposób skorzystania z tego przepisu jest suwerennym uprawnieniem Sądu orzekającego i od jego oceny zależy przesądzenie, że taki szczególny wypadek wystąpił ze względu na okoliczności rozpoznawanej sprawy i uzasadnia odstąpienie w całości albo w części od zasady obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu. Zakwalifikowanie przypadku, jako „szczególnie uzasadnionego” wymaga rozważenia całokształtu okoliczności sprawy. Zdaniem Sądu Odwoławczego w okolicznościach sprawy i w świetle ujawnionych faktów powoływanie się na istnienie „obiektywnych przesłanek w postaci sytuacji życiowej powoda oraz szczególnego charakteru przedmiotowego postępowania” w żadnym razie nie uzasadnia odstąpienia od ogólnej reguły rozliczenia kosztów – a przewidzianej w art. 98 kpc.

Również zarzuty naruszenia art. 233 § 1 kpc w zakresie oceny oświadczenia pozwanego zawartego w piśmie z dnia 24.02.2015 r. nie okazuje się zasadny. Sąd I instancji w sposób prawidłowy i wyczerpujący z powołaniem na wyjaśnienia strony pozwanej ustalił i ocenił treść pisma poprzez przyjęcie, iż nie odnosiło się ono do wiarytelności należynej względem powoda.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów. Zdaniem Sądu Odwoławczego ocena wiarygodności i mocy dowodów zgromadzonych w sprawie, w szczególności treści pisma z dnia 24.02.2015 r. odniesionej do wyjaśnień pozwanego i pozostałych dowodów w tym nr umowy pożyczki - a dokonana przez Sąd Rejonowy była prawidłowa i nie budziła zastrzeżeń z punktu widzenia logiki i zasad doświadczenia życiowego – nie przesądza o wadliwości stanowiska zajętego przez Sąd Rejonowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., IC CKN 1316/00, Lex nr 80273). Tylko w wypadku gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Mając zatem na uwadze powyższe na mocy art. 386 § 1 i art. 385 kpc należało orzec jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano w oparciu o treść art. 98 § 1 i 3 kpc oraz w związku z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji – § 2 pkt 6) w zw. z § 10 ust. 1 ust. 1.

SSO Iwona Siuta SSO Małgorzata Grzesik SSO Mariola Wojtkiewicz